

معمای گاز

گزارش جدید مرکز پژوهش های مجلس پرده از یک واقعیت تلخ برمی دارد: مقصران اصلی ناترازی، دهک های پایین هستند؛ نه به خاطر اسراف، بلکه به خاطر فقر!

محمد حقگو مدت هاست که در میانه زمستان، وقتی خبر از افت فشار گاز به گوش می رسد، نوک پیکان انتقادات به سمت ویلاهای لوکس و

استخرهای گرم خانگی نشانه می رود. این یک کلیشه پذیرفته شده در سیاست گذاری های کلان است: «مصرف کننده های ثروتمند را جریمه کنید تا

ناترازی حل شود.» اما گزارش جدید «تحلیل الگوی مصرف گاز طبیعی در بخش خانگی» که توسط دفتر مطالعات انرژی مرکز پژوهش های مجلس منتشر شده است، این فرضیه را به چالش می کشد.

پارادوکس فقر و مصرف

بر خلاف تصور رایج، داده های دقیق مرکز پژوهش ها نشان می دهد که همبستگی معناداری میان «سطح رفاه» و «میزان مصرف گاز» وجود ندارد. شاید در نگاه اول عجیب به نظر برسد که چرادهک های کم بر خوردار در فهرست پر مصرف ها قرار می گیرند. پاسخ در یک کلمه نهفته است: «فلسودگی».

گزارش تأکید می کند که ۵۰ درصد از مشترکان پر مصرف بخش خانگی، از اقشار کم بر خوردار هستند. برای این خانوارها، مصرف بالای گاز نه یک انتخاب برای رفاه بیشتر، بلکه یک اجبار برای زنده ماندن در سرمای زمستان است. تجهیزات گرمایشی قدیمی و باران دمان پایین (که عمدتاً

ریشه در فقر اقتصادی دارند) در کنار ضعف شدید عایق بندی ساختمان ها، باعث شده تادهک های پایین برای گرم کردن هر متر مربع از فضای خانه، گاز بیشتری نسبت به دهک های مرفه بسوزانند. آمارها در این گزارش تکان دهنده است: در حالی که دهک دهم برای گرمایش هر متر مربع زیر بنا ۱۷ متر مکعب گاز مصرف می کند، این عدد برای دهک اول به ۲۳ متر مکعب می رسد. به عبارت دیگر، نه تنها عدالت رفاهی برقرار نیست، بلکه فقر هزینه بیشتری برای گرمای کمتر می پردازند.

ویلاها؛ حاشیه ای در دریای ناترازی

یکی از مهم ترین یافته های این گزارش، فروریختن سقف باورهای عمومی در باره «لوکس نشین ها» است. اگرچه ویلاها و استخرهای مجلل در فهرست مصرف کنندگان بسیار بالا قرار دارند و جریمه آن ها از منظر عدالت اجتماعی ضروری است، اما سهم آن ها در کل ناترازی گاز کشور ناچیز است. این گروه تنها ۰.۱ درصد از کل مشترکان را تشکیل

می دهند و مصرف آن ها در مجموع به ۰.۵ درصد از کل مصرف گاز خانگی می رسد. نتیجه گیری گزارش صریح است: تمرکز صرف بر جریمه این گروه، اگرچه از لحاظ رفتاری نمادین است، اما هیچ گره ای از کلاف پیچیده ناترازی گاز باز نخواهد کرد. سیاست گذار نباید به خاطر دیدن «نوک کوه یخ» بدنه عظیم زیر آب را فراموش کند.

شوکه درمانی؛ نسخه مرگ بیمار

پیشنهاد مرکز پژوهش ها در این گزارش، دوری از سیاست های تند و «شوکه درمانی» است. از آن جا که نیمی از پر مصرف ها را اقشار کم درآمد تشکیل می دهند، آزادسازی ناگهانی قیمت هانه به کاهش مصرف، بلکه به فشار اقتصادی کمر شکن و بروز تبعات اجتماعی منجر خواهد شد. به جای شوک قیمتی، این گزارش بر سه محور کلیدی تأکید دارد: ۱. کارورهای گاز: استفاده از ظرفیت ماده ۴۶ قانون برنامه هفتم و فعال سازی شرکت های کارور برای نوسازی تجهیزات در دهک های پایین؛ به طور ی

که هزینه نوسازی از محل صرفه جویی حاصله تأمین شود.

۲. الزام به بهینه سازی: سخت گیری در اجرای میحت ۱۹ مقررات ملی ساختمان برای ساختمان های نوساز، به نحوی که انرژی در درزهای پنجره و دیوارهای خانه های آینده هدر نرود.

۳. سیاست گذاری فراگیر: طراحی مشوق های اقتصادی برای تمام گروه ها، نه فقط برای طبقاتی که تأثیری در ناترازی کلان ندارند.

«معمای گاز» در ایران تنها با یک فرمول حل نمی شود. اگر ناترازی را نتیجه هدر رفت انرژی بدانیم، باید به جای تعقیب ویلا نشین ها، به داد خانه های فرسوده ای برسیم که به دلیل ضعف در زیر ساخت، گاز را در فضای باز بی در و پیکر خود می بلعند. اصلاح ناترازی گاز، بیش از آنکه یک بازی تفره ای و جریمه ای باشد، یک پروژه ملی برای «بهینه سازی تجهیزات و عایق بندی» است. وقت آن رسیده که از ویلاهای لوکس فاصله بگیریم و به «خانه های محروم» نگاه کنیم؛ آن جا که هر متر مکعب گاز، نه برای تجمل، که برای فرار از سرما هدر می رود و خانوارها، به دلیل نبود مصارف مسرفانه، حتی انگیزه های خوبی برای همراهی با طرح های بهینه سازی دارند.

خاندان محترم ونیک اندیش بقراط

سوم خردادماه مصادف با هجدهمین سالگرد

درگذشت بزرگ خاندان پدر بزرگوار تان شادروان

نظام الدین بقراط

اسوه مهر و مهربانی و انسانیت و مردانگی و با یاد همسر گرامی اش بانو

فروغ امام جمعه ای

یاد و خاطره شان را گرامی میداریم. از شما فرزندان فرهیخته شان که همچون سنوات گذشته هزینه های مراسم یادبود شان را به کودکان معلول و بی سرپرست این مرکز اختصاص داده اید صمیمانه تشکر و قدردانی می نماییم. «روحشان شاد و یادشان ماندگار»

مرکز خیریه و توانبخشی کودکان معلول وبی سرپرست ۱۷ شهریور نیشابور

در هجدهمین سالگرد هجرت شادروان

امیر مشتاق

یاد و خاطره اش را گرامی میداریم خانواده مشتاق

صبر و شکیلی کنی از گنجهای بهشت است

هرگز نمیرد

آنکه زنده شد دلش به عشق

سوم خرداد ماه اولین سالگرد

ارتحال بزرگ خاندان

شادروان دکتر ناصر قفلی

را به خیرین گرانقدر مدرسه ساز، فرهنگیان، دانش آموزان و پیشکسوتان صنعت مرغداری تسلیت عرض مینماییم. یادش گرامی باد

خانواده های قفلی – توکلی زاده – امینیان

سعدیامردنکونام نمیرد هرگز مرده آن است که نامش به نکویی نبرند

دهمین سالگرد عروج بزرگ خاندان زنده یاد پدر عزیزمان

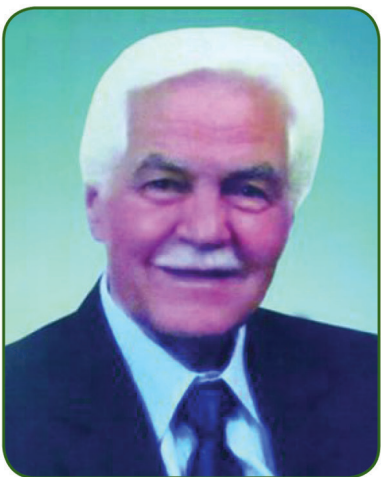
حاج محمود دواچی

و در آستانه پنجمین سال

خاموش شدن شمع زندگیمان

مادر عزیز مرحومه

آذر دخت آذر مهر

را گرامی میداریم روحشان شاد و یادشان همیشه مانا

خانواده دواچی

سعدیامردنکونام نمیرد هرگز

مرده آن است که نامش به نکویی نبرند

سوم خردادماه، اولین سالگرد ارتحال

بزرگ مرد مدرسه سازی ایران

زنده یاد دکتر ناصر قفلی

رئیس جامعه خیرین مدرسه ساز کشور

و عضو هیات امنای مجمع خیرین مدرسه ساز خراسان رضوی

را به خاندان نیک اندیش آن مرحوم، خیرین مدرسه ساز، فرهنگیان، دانش آموزان و مردم شریف تسلیت عرض می نماییم.

مجمع خیرین مدرسه ساز خراسان رضوی

این گوهر گم گشته به دنیا پدرم بود

محبوب همه یار همه تاج سرم بود

هر جا که زمن نام و نشانی طلبیدند

آوازه همه نامشی سند معتبرم بود

چه سخت است باورش، تحملش و ندیدنش، ولی چه می شود کرد، باید در برابر مشیت الهی سر تسلیم فرود آورد و فقط یاد و خاطرات او جاودانه در دل ما باقی خواهند ماند.

ششمین سالگرد پرواز ملکوتی

پدر عزیز، همسر مهربان و بزرگ خاندان

شادروان سرهنگ ناصر ثمره محمدیان

را گرامی می داریم.

«روحش شاد ، فردوس برین جایگاهش باد»

همسر و فرزندان

۱۸۴۷۵۳

خیری که پیچ شری در آن نیست
سگر بر نعمت و صبر بر مصیبت ناگوار است